

Sygn. akt III AUa 2438/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Ansion (spr.)
Sędziowie	SSA Maria Małek - Bujak SSA Irena Goik
Protokolant	Sebastian Adamczyk

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2013 r. w Katowicach
sprawy z odwołania B. W. (B. W.)
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.
o prawo do emerytury
na skutek apelacji ubezpieczonego B. W.
od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w Gliwicach
z dnia 28 września 2012 r. sygn. akt VIII U 2132/12

oddala apelację.

/-/ SSA M. Małek-Bujak /-/ SSA J. Ansion /-/ SSA I. Goik

Sędzia Przewodnicząca Sędzia

Sygn. akt III AUa 2438/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 czerwca 2012r. organ rentowy ZUS O/Z., wykonując postanowienie tut. Sądu z 21 marca 2012r. sygn. akt VIII U 209/12, odmówił B. W. ur. (...), ponownego ustalenia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach
z Wykazu A, z powodu braku 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Od powyższej decyzji odwołał się do Sądu ubezpieczony, wnosząc o jej zmianę i o ponowne ustalenie oraz przyznanie prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, podnosząc, że oprócz uznanych mu przez ZUS oraz przez tut. Sąd w sprawie VIII U 1597/10, posiada on dalszy okres pracy w szczególnych warunkach z Wykazu A w (...) Zakładach (...) od 1 września 1966 r. do 14 października 1970r.

Organ rentowy ZUS O/Z., wniósł o oddalenie odwołania, jako bezzasadnego, podnosząc swą dotychczasową argumentację.

Wyrokiem z dnia 28 września 2012r., sygn. akt VIII U 2132/12, Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach oddalił odwołanie.

Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Okręgowego, bezsporne między stronami są okoliczności wskazujące, że:

- odwołujący osiągnął wiek emerytalny 60 lat życia w dniu (...),
- wykonywał on zatrudnienie i podlegał innemu ubezpieczeniu w okresach od 1 września 1966r. do 30 czerwca 2008r. i z tej przyczyny posiada on łączny okres emerytalny wynoszący do 31 grudnia 1998r. - 31 lat, 6 miesięcy i 23 dni,
- wykonywał on pracę w szczególnych warunkach w okresie od 1 lutego 1996r. do 31 grudnia 1996r., od 1 kwietnia 1997r. do 31 października 1997r., od 1 kwietnia 1998r. do 31 października 1998r., a także od 2 maja 1974r. do 29 marca 1975r. (praca na (...)) i z tej przyczyny posiada on łączny okres pracy w szczególnych warunkach wynoszący do 31 grudnia 1998r. - 3 lata, 9 miesięcy i 29 dni.,
- nie jest on członkiem OFE, a także, że nie wykonuje on pracowniczego zatrudnienia od 2008r.

Sąd I instancji wskazał, że okolicznościami bezspornymi w toku postępowania, w świetle treści dokumentów znajdujących się w aktach sprawy tut. Sądu o sygn.

VIII U 1597/10 oraz ustaleń Sądu poczynionych w tejże sprawie stały się, że odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach z Wykazu A, Dział V poz. 9 na stanowisku dekarza - blacharza w zakładzie dekar skim swego ojca E.

w Z. w okresie od 1 czerwca 1975r. do 8 marca 1982r. oraz w Zakładzie (...) w Z. w okresie od 1 marca 1992r. do 17 stycznia 1996r., a powyższy fakt daje skarżącemu łączny bezsporny okres pracy w szczególnych warunkach z Wykazu wynoszący do 31 grudnia 1998r. - 13 lat, 7 miesięcy i 22 dni.

Nie budził sporu fakt, że sprawa o przyznanie skarżącemu emerytury wcześniejszej po raz pierwszy została rozstrzygnięta negatywnie prawomocnym wyrokiem tut. Sądu z 29 września 2010r. utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 16 czerwca 2011r. III AUa 2353/10.

Okolicznością bezsporną pomiędzy stronami, w świetle treści odwołania, odpowiedzi ZUS na odwołanie, treści zeznań skarżącego w charakterze strony

w sprawie VIII U 1597/10 (k. 9) było, że odwołujący nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach z Wykazu A, podczas pracy kierowcy samochodów dostawczych w (...) w Z. w okresie od 16 listopada 1971r. do 14 kwietnia 1973r., od 3 maja 1973r. do 9 lipca 1973r. oraz w pozostałym okresie swojej pracy zawodowej u innych pracodawców.

Okolicznościami spornymi pozostało nadal, czy odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach z Wykazu A, w okresie swojej pracy, jako młodociany pracownik w (...) Zakładach (...) od 1 września 1966r.

do 14 października 1970r. Odwołujący na fakt wykonywania pracy w szczególnych warunkach w latach 1966-1970 przedłożył jedynie Interpretację Krajowego Związku Zawodowego (...) z 2 stycznia 2012r. (k. 4 a.s.).

Zgodnie z poczynionymi ustaleniami faktycznymi, odwołujący w okresie od 1 września 1966r. do 30 czerwca 1969r. był równocześnie uczniem praktycznej nauki zawodu w (...) Zakładach (...) oraz uczniem szkoły przyzakładowej. Wykonywał on pracę na warsztatach naprawczych przez 3 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie oraz uczęszczał on również na zajęcia lekcyjne do ZSZ przez 3 dni w tygodniu. Za wykonaną pracę otrzymywał wynagrodzenie od zakładu pracy oraz korzystał po I i II roku nauki w czasie wakacji letnich z jednomiesięcznego urlopu pracowniczego.

Z tych przyczyn, zdaniem Sądu Okręgowego, powyższym okresem młodocianej pracy ucznia zawodu jest niewątpliwie okres nauki zawodu, tj. młodocianej pracy skarżącego w rozumieniu art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy emerytalnej z 17 grudnia 1998r. (Patrz: Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 14 lipca 2005r. III AUa 952/04 i 25 kwietnia 2006r. III AUa 3726/04). Z uwagi na brak wykazania młodocianej pracy w pełnym wymiarze czasu, lecz jedynie przez 3 dni w 6 dniowym tygodniu pracy, to okres od 1 września 1966r. do 30 czerwca 1969r., w świetle treści przepisów art. 32 ustawy emerytalnej z 17 grudnia 1998r. oraz § 2 ust. 1 rozporządzenia RM z 7 lutego 1983r. (Dz. U. nr 8, poz. 43), nie stanowi pracy w szczególnych warunkach. (Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z 24 kwietnia 2009r. II UK 334/08, zam. OSNAP nr 23-24/2010, poz. 294 i jego uzasadnienie).

Sąd I instancji uznał, że odwołujący nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach w okresie od 16 listopada 1970r. do 21 kwietnia 1971r. i od 3 maja 1973r. do 9 lipca 1973r. w czasie swojej pracy w (...) w Z. na stanowisku kierowcy samochodowego.

Z tych przyczyn, w świetle przepisów art. 32 ustawy emerytalnej z 17 grudnia 1998r. oraz § 5 rozporządzenia RM z 10 sierpnia 1956r. w sprawie zaliczenia pracownikowi zatrudnienia i § 9 rozporządzenia RM z 4 maja 1979r. w sprawie pierwszej kategorii zatrudnienia (Dz. U. nr 13, poz. 86), okres czynnej służby wojskowej skarżącego od 23 kwietnia 1971r. do 14 kwietnia 1973r. nie podlega doliczeniu do okresów pracy w szczególnych warunkach. (Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z 25 lutego 2010r. II UK 215/09, zam. OSNAP nr 15-16/2011, poz. 21 oraz uzasadnienie str. 689 wiersz 1-10 od dołu i wiersz 1-12 od góry str. 690).

Z tych przyczyn, do pracy w szczególnych warunkach z wykazu A mógł być jedynie zaliczony okres dalszej pracy odwołującego w (...) Zakładach (...) od 1 lipca 1969r. do 14 października 1970r., pod warunkiem przedłożenia przez ubezpieczonego dowodów precyzyjnych, spójnych z sobą i nie budzących wątpliwości zgodnie z regułami dowodowymi z art. 6 k.c., art. 232 k.p.c. (Patrz: Wyrok SN z 9 stycznia 1998r. II UKN 440/97, zam. OSNAP nr 22/1998, poz. 667 oraz z 28 marca 2001r. II UKN 297/00, zam. OSNAP nr 23/2002, poz. 577).

W ocenie Sądu I instancji, powyższymi dowodami mogły być również zeznania świadków - kolegów z pracy (patrz: Wyrok SN z 8 grudnia 1999r. II UKN 357/98) lub inne precyzyjne i wiarygodne dowody. Ewentualne zaliczenie skarżącemu spornego okresu pracy od 1 lipca 1969r. do 14 października 1970r., dawałoby ubezpieczonemu łączny okres pracy w szczególnych warunkach wynoszący do 31 grudnia 1998r. zaledwie 14 lat, 1 miesiąc i 3 dni. Powyższy okres byłby również w świetle treści przepisów art. 184 ustawy emerytalnej z 17 grudnia 1998r. nie wystarczającym dla nabycia prawa do wcześniejszej emerytury. Powyższy przepis prawa wymaga bowiem minimalnego okresu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego do 31 grudnia 1998r. - 15 lat. (patrz: wyrok SN z 18 lipca 2007r. I UK 52/07, zam. OSNAP nr 17-18/2008, poz. 269 i jego uzasadnienie).

Według Sądu Okręgowego, sprawa odmowy uwzględnienia do stażu pracy w szczególnych warunkach okresów takiej pracy skarżącemu za okres

od 4 października 1999r. do 30 czerwca 2008r., jako przypadający po 31 grudnia 1998r., została przesądzona prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 16 czerwca 2011r. III AUa 2353/10, dowód: akta sprawy VIII U 1597/10).

Z tych powodów Sąd I instancji uznał, że odwołanie skarżącego od decyzji ZUS z 4 czerwca 2012r. podlegało oddaleniu, po myśli przepisów art. 184 ustawy emerytalnej z 17 grudnia 1998r. (patrz: Wyrok SN z 23 listopada 2004r. I UK 15/04, zam. OSNAP nr 11/2005, poz. 161).

Mając na względzie powyższe okoliczności, Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie.

Apelację od wyroku wniósł ubezpieczony.

Ubezpieczony wniósł o ponowne ustalenie prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych, podnosząc, że oprócz uznanych przez ZUS 3 lat, 9 miesięcy i 29 dni posiada dalsze okresy pracy przyznane przez Sąd Okręgowy w Gliwicach w wymiarze 14 lat, 1 miesiąc i 3 dni. Według skarżącego, okresy te zostały mylnie obliczone, w związku z czym, okres ten został pomniejszony o 10 miesięcy i 3 dni. Ubezpieczony wskazał na dołączone do apelacji wyszczególnienie przepracowanych lat w warunkach szczególnych, z którego wynika, że posiada wystarczający czas pracy w warunkach szczególnych, tj. 15 lat, 9 miesięcy i 8 dni.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji przeprowadził prawidłowe postępowanie dowodowe, a ocena tak zgromadzonego materiału dowodowego nie przekracza granic określonych przepisem art. 233 k.p.c. Poczynione ustalenia faktyczne Sąd Apelacyjny w pełni podziela i przyjmuje za własne, albowiem zostały one wyczerpująco i logicznie uzasadnione. Ponadto, Sąd I instancji dokonał prawidłowej subsumpcji przepisów prawnych w świetle prawidłowo ustalonego stanu faktycznego.

Podstawę prawną roszczenia ubezpieczonego stanowił art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 1998r. Nr 162 poz. 1118 z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983r. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.).

Zgodnie z treścią art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn, oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Przy czym, emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego. Określenie wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 32 ust. 1 w/w ustawy, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których ubezpieczonym przysługuje prawo do emerytury art. 32 ust. 4 ustawy, zawiera rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.), zgodnie natomiast z treścią § 2 rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W myśl § 3 i 4 rozporządzenia, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy (co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn), w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Nadto, prawo do świadczeń powstaje tylko wówczas, gdy spełnione zostały wszystkie warunki wymagane do nabycia tego prawa (art. 100 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach).

Decyzją z dnia 4 czerwca 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. uznał ubezpieczonemu 3 lata, 9 miesięcy i 29 dni pracy w warunkach szczególnych w okresie od 2 maja 1974r. do 29 marca 1975r. w charakterze kierowcy samochodu w PKP Oddział (...) w G. oraz od 1 lutego 1996r. do 31 grudnia 1998r. w charakterze dekarza w (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w Z..

Organ rentowy nie zaliczył do okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia: od 1 lipca 1969r. do 14 października 1970r. w charakterze blacharza samochodowego w (...) Zakładach (...) w E., od 1 czerwca 1975r. do 8 marca 1982r. w charakterze blacharza - dekarza w zakładzie dekar skim E. W. w Z. oraz od 1 marca 1992r. do 17 stycznia 1996r. w zakładzie blacharsko - dekar skim J. G. w Z..

Podkreślenia wymaga jednak, że nawet uwzględnienie wszystkich wskazanych okresów zatrudnienia przez organ rentowy, nie powodowałoby spełnienia wymogu 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a jedynie 14 lat, 11 miesięcy i 6 dni.

W niniejszej sprawie sporne było czy ubezpieczony, będąc zatrudniony w (...) Zakładach (...) od 1 września 1966r. do 14 października 1970r. wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Na gruncie utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy).

Tym samym, trafnie uznał Sąd I instancji, że z uwagi na brak wykazania młodocianej pracy w pełnym wymiarze czasu, a jedynie przez 3 dni w 6 dniowym tygodniu pracy, okres od 1 września 1966r. do 30 czerwca 1969r. nie stanowi pracy w warunkach szczególnych.

Zasadnie również Sąd Okręgowy stwierdził, że wbrew ogólnej regule dowodowej wynikającej z art. 6 k.c., ubezpieczony nie wykazał pracy w szczególnych warunkach w (...) Zakładach (...) w okresie od 1 lipca 1969r. do 14 października 1970r.

W świetle bezspornych ustaleń poczynionych przez Sąd Okręgowy w Gliwicach w sprawie VIII U 1597/10, łączny okres pracy w szczególnych warunkach wynosi 13 lat, 7 miesięcy i 22 dni.

Z uwagi na powyższe, nawet gdyby czas zatrudnienia w (...) Zakładach (...) został uwzględniony jako praca w warunkach szczególnych, to i tak łączny wymiar pracy wyniósłby tylko 14 lat, 11 miesięcy i 3 dni.

Skarżący, składając apelację, przedłożył wyszczególnienie lat pracy, z którego wynika 15 lat, 9 miesięcy i 14 dni pracy w warunkach szczególnych.

Niemniej jednak, wskazany okres pracy w (...) Spółdzielni Mieszkaniowej jest nieprawidłowy, bowiem praca w warunkach szczególnych wykonywana była tylko w określonych miesiącach, co wynika z treści dokumentu.

Ze świadectwa wykonywania prac w warunkach szczególnych z dnia 19 grudnia 2008r. (k. 15 a.r.) wynika, że podczas zatrudnienia w (...) Spółdzielni Mieszkaniowej ubezpieczony wykonywał pracę w warunkach szczególnych w okresach: od 1 lutego 1996r. do 1 grudnia 1996r., od 1 kwietnia 1997r.

do 31 października 1997r. oraz od 1 kwietnia 1998r. do 31 października 1998r., tj. przez okres 2 lat i 1 miesiąca, a nie, jak przyjmuje ubezpieczony przez 2 lata i 11 miesięcy.

Wobec powyższego, wyrok Sądu I instancji jest prawidłowy, nawet przy uwzględnieniu pracy w (...) Zakładach (...), jako pracy w warunkach szczególnych.

Z tych względów, Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c., oddalił apelację.

/-/ SSA M. Małek-Bujak /-/ SSA J. Ansion /-/ SSA I. Goik

Sędzia Przewodnicząca Sędzia

JR